

ПЕРЕДМОВА

Фонд Регіональних ініціатив (далі ФРІ) здійснює дослідницько-аналітичну діяльність в сфері політики, керується принципами Доброго урядування, Сталого розвитку, дотримання Прав Людини та європейської інтеграції. Євроінтеграційний курс відкриває нові можливості для модернізації цілої низки сфер політики, що впливає на підвищення якості життя людей. Серед них пріоритетними сферами для ФРІ є наступні: екологічна безпека, розвиток інфраструктури в містах та селах, децентралізація, місцеве самоврядування, національна безпека, соціальний та медичний захист і підтримка тощо. Проте на шляху до Євроінтеграції існує ряд викликів: проведення низки реформ, зміна моделей політик, адаптація існуючих принципів та стандартів під європейські тощо.

В Україні наразі є важливим питання реалізації політики сталого розвитку в зв'язку з прийняттям «Стратегії сталого розвитку до 2030 року». Впровадження Євроінтеграційного напрямку України тісно пов'язане зі сталим розвитком. Якщо органи влади активно будуть виконувати Євроінтеграційний план, то перспективи повною мірою досягнути цілей сталого розвитку значно зростуть.

Для ФРІ, як і для більшості політичних та громадських організацій, одним із головних

пріоритетів є європейська інтеграція та виконання Угоди про асоціацію Україна - ЄС, що спричиняє фундаментальні зміни в законодавчій сфері. Відповідно, Фондом регіональних ініціатив здійснюється моніторинг звітності виконання Угоди про асоціацію з боку Уряду та парламенту щодо прийняття проектів законів на виконання Угоди про асоціацію. Спільними зусиллями Уряду, Парламенту України, європейських інституцій, громадськості протягом восьмої сесії ВРУ, яка тривала з лютого по липень 2018 року, було прийнято низку законопроектів в різних сферах політики. Основні результати (важливі законопроекти, успішні, незатверджені тощо) подані нижче.

Звіт за результатами моніторингу восьмої сесії Верховної Ради України VIII скликання

(Лютий 2018 року - Липень 2018 року)

I. Оцінки стейкхолдерами результатів діяльності парламенту

- 1. Звіт голови ВРУ: Прес-конференція Голови
Верховної Ради Андрія Парубія за**

результатами роботи восьмої сесії VIII скликання:¹

Найважливіші рішення:

- Закон “Про національну безпеку” від 21.06.2018 №. 2469-VIII: Закон про національну безпеку це не лише реформування Збройних Сил України, цей закон є важливим для інтеграції України в НАТО. Цей Закон є фундаментом для реформування сектору безпеки України і передбачає прийняття низки законопроектів наступної сесії, зокрема: “Про службу безпеки”, “Про зовнішню розвідку”, “Про лібералізацію торгівлі в військово-промисловій сфері” тощо;
- Закон “Про Вищий антикорупційний суд” від 07.06.2018;
- Кадрові питання: Рахункова палата, керівник Національного банку, Уповноважений з прав людини;
- Карта законопроектів, які передбачають виконання Угоди про асоціацію складає 57 законів, близько 20 законів були прийняті в цілому та в першому читанні і будуть розглядатися восени.

Загалом, було прийнято 88 законів в цілому, 49 законопроектів в першому читанні, 37 постанов, загалом майже 200 позитивних рішень. Важливими серед них є наступні: закон “Про дипломатичну службу” від 07.06.2018, “Про валюту і валютні операції”, “Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння залученню іноземних інвестицій”, “Про стратегічну екологічну оцінку” від від 20.03.2018. Саме ці закони потребували великої підготовки та тривалих пошуків компромісів.

Неприйняті рішення:

---

¹Прес-конференція Голови Верховної Ради України А.Парубія <https://www.youtube.com/watch?v=TqewMG2z6tY&t=4199s>

- кадрові питання: створення і оновлення складу ЦВК;
- Виборчий кодекс.

2. Оцінки НУО, експертів, населення

НУО: Реанімаційний Пакет Реформ:

Експерти Реанімаційного Пакету Реформ (РПР) проаналізували найбільш та найменш успішні законопроекти, які були в порядку денному восьмої сесії Верховної Ради.

1) За оцінками РПР ухвалено 12 законопроектів, які входять до реформаторського порядку РПР, що стосуються фінансів і економічного розвитку, децентралізації, екології, соціального захисту військовослужбовців, антикорупційного суду тощо:

- 6027-д Про відновлення кредитування;
- 7066 Про приватизацію державного майна;
- 8152 Про валюту;
- 6106 Про Стратегічну екологічну оцінку;
- 6466 Щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення;
- 8068 Про національну безпеку (організаційно-структурні аспекти) (ухвалений з рекомендаціями від РПР);
- Пакет законів про нацбезпеку: 5027, 6052, 6689, 6298 про соціальний захист військовослужбовців;
- Щодо процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 рр.;
- 7440 Про Вищий антикорупційний суд (ухвалений з рекомендаціями від РПР).

2) Провалено 3 законопроекти:

- 2489 про службу в органах місцевого самоврядування (організаційно-правові засади);
- 2702-д щодо вдосконалення регулювання зовнішньої реклами;
- 6560 щодо механізму реформування друкованих ЗМІ.

3) Серед «боргів» залишаються:

- 3112-1 Проект Виборчого кодексу;
- 8051 Про засади адміністративно-територіального устрою України;
- 6229 Щодо прозорості у видобувних галузях;
- 8369 Внесення змін до ЗУ «Про службу в ОМС»;
- 8415 Щодо державного регулювання ринків фінансових послуг;
- Щодо Національного антикорупційного бюро;
- Щодо відкритості інформації про використання публічних коштів.

4) Євроінтеграційні законопроекти:

- 357 законопроектів, які входять до Дорожньої карти Угоди про асоціацію ухвалено лише 6 законів;
- 9 були ухвалені в першому читанні, 3 було провалено.

Оцінки експертів та населення:

Представники фонду «Демократичні ініціативи» представили результати загальнонаціонального опитування серед населення та 70 експертів щодо їхньої оцінки реформ, що впроваджуються:

- 7% населення назвали відносно успішною пенсійну реформу, 6,5% реформа армії, зміцнення обороноздатності, 6% - децентралізація, 6% - медична.

- 54% населення не вказали жодної успішної реформи. Експерт зазначила: «Поки не будуть досягнуті конкретні успіхи в антикорупційній сфері, то інші реформи будуть знецінюватися населенням. Варто зазначити, що антикорупційна реформа впливає на медичну реформу та інші».
- Однак більшість вважає, що **найважливішою є антикорупційна реформа**, але не вважають її успішною (дослідження проводилось до ухвалення Закону). 9% населення вважають її успішною, 83% не вважають успішною, 50% вважають провальною.
- Причинами низьких оцінок реформ населенням є відсутність комунікації Уряду з громадянами. Лише 10% опитуваних вважають, що інформації про реформи достатньо і вона є зрозумілою. 47% вважають, що інформація про реформу, яка надає Уряд не відповідає дійсності і не викликає довіри. Наприклад, медична реформа: 28% вже уклали угоду зі своїм лікарем. Серед тих хто ще не уклав угоду, майже половина не знають як це робити. Переважно це люди старшого віку.
- Вже четвертий рік поспіль результати опитування демонструють одну й ту ж пріоритетність реформ для населення: найбільш важливою є антикорупційна реформа - 58% населення, далі - реформа сфери охорони здоров'я - 46%, пенсійна реформа та реформа системи соціального захисту - 44%, реформа правоохоронних органів - 32%, люстрація чиновників - 29, реформа армії, зміцнення обороноздатності - 21,5%.

5 успішних реформ на думку експертів:

- 1) медична реформа;
- 2) децентралізація;
- 3) антикорупційна реформа;
- 4) освітня реформа;

5) реформа державної служби, а саме створення директоратів.

5 провальних реформ на думку експертів:

- 1) Судова реформа
- 2) Антикорупційна реформа
- 3) Податкова реформа
- 4) Аграрна реформа
- 5) Виборча реформа.

Рушії реформи:

На думку експертів: 1) громадські організації, волонтери, 2) країни Заходу, 3) Уряд 4) Президент 5) коаліція в ВР.

На думку населення: 1) уряд; 2) ГО, волонтери, саме населення; 3) країни заходу; 4) Президент; 5) МВФ та Світовий Банк.

Гальма реформи:

На думку експертів: 1) олігархи; 2) бюрократія, чиновники; 3) політичні сили, що складають коаліцію в ВР; 4) опозиція; 5) Президент.

На думку населення: 1) олігархи; 2) бюрократія, чиновники; 3) уряд; 4) Президент; 5) політичні сили, що складають коаліцію в ВР.

Ризики для реформ на думку експертів:

- 1) концентрація зусиль політиків на передвиборчі кампанії замість реформ;
- 2) популізм.

Враховуючи той факт, що Україна активно рухається в напрямку Європейського Союзу, важливим є оцінити ряд проведених реформ з точки зору європейської інтеграції та Цілей сталого розвитку (Додаток 1).

3. Оцінки з точки зору європейської інтеграції

Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 25 жовтня 2017 р. №. 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»,² якою передбачається впровадження Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Відповідно, це потребує створення нових законодавчих актів та внесення змін до існуючих нормативно-правових актів. Варто зазначити, що Україна вже досягла певного успіху у впровадженні Угоди про асоціацію в декількох сферах: охорона навколишнього середовища, енергетика, цифрові технології, фітосанітарні та санітарні заходи. Перша сесія Верховної Ради 2018 року, яка тривала з лютого по липень, тримала курс на прийняття низки важливих законодавчих рішень, зокрема тих, які стосуються європейської інтеграції України.

Досягнення певного успіху в сфері євроінтеграції дає розуміння того, що варто ще активніше просувати українські інтереси в діалозі Україна – Європейський Союз. Тому серед визначених законодавчих пріоритетів на 2018 рік в рамках виконання Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію були наступні: реформування митної сфери, санітарні та фітосанітарні заходи, технічні бар'єри у торгівлі, соціальна політика, громадське здоров'я, транспортні послуги, інтелектуальна власність, дерегуляція, діяльність юридичних осіб, електронна торгівля та торгівля послугами, оподаткування, статистика, навколишнє середовище, енергетика, та транскордонна співпраця. Більшість

2

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu-z-odniyeyi-storoni-ta-yevropejskim-soyuzom-yevropejskim-spivtovaristvom-z-atomnoyi-energiyi-i-yihnimi-derzhavami-chlenami-z-inshoyi-storoni>

законопроектів на початку 2018 року були зареєстрованими у Верховній раді.

Серед найбільш значимих прийнятих законопроектів, які є частиною Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію є наступні:

- 20 березня 2018 року ВРУ ухвалила закон 2354-19 «Про стратегічну екологічну оцінку», який вступив в дію 12 квітня (законопроект №.6106). Цей Закон відповідає Директиві 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради, яка є вимогою для всіх країн, що є членами Європейського Союзу.

В Україні спричинено чимало шкоди навколишньому середовищу через відсутність процедури оцінки впливу різноманітних проектів та програм на стан навколишнього середовища на місцевому чи державних рівнях. Відтепер, з прийняттям Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» орган (державний або місцевого самоврядування), що є замовником або виконавцем проекту чи програми зобов'язаний детально описати наслідки проекту для навколишнього середовища та здоров'я населення, а також запропонувати заходи по усуненню негативних наслідків.

Стратегічна екологічна оцінка – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків.³ Важливо відзначити, що така оцінка включає проведення громадського обговорення проекту чи програми, яка оцінюється.

---

³ ЗАКОН УКРАЇНИ Про стратегічну екологічну оцінку
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>

Прийняття цього закону значно наблизило українське законодавство до європейських норм, а також дає можливість покращити екологічну ситуацію в країні.

- 5 травня 2018 року підписано Закон України про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення.⁴ Завдяки прийняттю цього законопроекту міста обласного значення прирівнюються до об'єднаних територіальних громад, що означає наступне: при створенні ОТГ не потрібно буде проводити загальні вибори, а тільки довибори до міської ради по тим населеним пунктам, які приєднуються до міста обласного значення. Таке правило значно спрощує і полегшує створення ОТГ. До того ж, будуть заощаджуватися бюджетні гроші, так як не потрібно проводити загальні вибори. Таким чином, процес децентралізації, безсумнівно, прискориться, оскільки багато міст стримувала від об'єднання необхідність заново проходити процедуру виборів. Ще однією перевагою прийняття цього законопроекту є те, що для мешканців сільських територій стануть доступнішими адміністративні, соціальні послуги тощо, а міста-центри матимуть більше території для розбудови та розвитку інфраструктури.

---

⁴ <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2379-19>

Висновки

- Восьма сесія Верховної Ради прийняла низку політично-економічних законів, серед яких є важливі стратегічні рішення, завдяки яким Україна покращує політичні та соціально-економічні умови, а також прискорює процес євроінтеграції. На початку 2018 року перед восьмою сесією Володимир Гройсман представив пакет з 35 пріоритетних законопроектів. За

результатами сесії 9 з 35 були ухвалені в цілому.

- Підсумовуючи результати моніторингу восьмої сесії ВРУ, варто зазначити, що основні стейкхолдери та експерти зазначили, що найбільше успішною і в той же час резонансною реформою є ухвалення закону №. 2447-VIII «Про Вищий антикорупційний суд», що передбачає наступне: Вищий антикорупційний суд є першою судовою інстанцією, яка розглядатиме кримінальні правопорушення, складовою яких є корупція. Нагадаємо, що створення Антикорупційного суду було «вимогою» МВФ, СБ та ЄС.
- Ще одним важливим рішенням парламенту є закон №. 8068 «Про національну безпеку», яким передбачено перехід стандартів нацбезпеки на вищий рівень - рівень НАТО, що в свою чергу вплинуло на Відзначимо, що цим законом визначаються національні інтереси, серед яких інтеграція України в європейський політичний, безпековий, економічно-правовий простір, а також набуття членства в ЄС та НАТО.
- Стейкхолдери єдиногolosно стверджують, що восьма сесія, в порівнянні з попередніми, виявилась значно результативною щодо рішень в економічній сфері. В цілому було ухвалено законопроекти, розроблені для щодо захисту прав кредиторів (#6027-д), стимулювання іноземних інвестицій (No.#6141), запровадження кредитного реєстру позичальників (#7114-д). Також були підтримані ініціативи щодо покращення бізнес-клімату в Україні (No.4666, 3096-д, 8152, 7010).
- Під час сесії парламент разом з урядом визначили перелік 57 законопроектів, які входять до "Дорожньої карти" євроінтеграції. За підсумками, було здійснено 20 результативних голосувань по євроінтеграційних ініціативах, які

наближують Україну в сторону стандартів євросоюзу.

- Серед важливих рішень, що не були прийнятими є наступні: виборчий кодекс (законопроект 3112-1), що передбачає новий механізм обрання народних депутатів - система відкритих пропорційних списків та скасування мажоритарної виборчої системи. Також, не було оновлено склад ЦВК. Нагадаємо, що ще в 2014 році закінчився термін повноважень 13 членів нинішнього Центрвиборчкому. Варто зазначити, що ці законодавчі зміни є неабияк важливими, оскільки зараз в країні відбувається передвиборчий період, а виборче законодавство та склад комісії все ще не оновлені.
- На думку експертів, одним із пріоритетів для влади має бути позитивний вплив на громадську думку, оскільки результати національних опитувань щодо рівня довіри до органів влади та їх представників демонструють дуже низький рівень. Цього можна досягти шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо суті реформ, роз'ясненням що є позитивного, а що негативного в процесі реформування, і як можна уникнути негативного. Також є необхідність активніше працювати зі ЗМІ, які здійснюють неабиякий вплив на формування громадської думки.

Додаток 1. Рішення сесії, що впливають на досягнення Україною Цілей сталого розвитку

В сфері екології:

Країни Євросоюзу завжди активно працюють над удосконаленням екологічної політики, бо є переконаними, що екологічна безпека впливає

на рівень національної безпеки держави. Тому екологія є важливим елементом в процесі євроінтеграції України.

1. Закон «Про стратегічну екологічну оцінку»

Законопроектом передбачено встановлення механізму стратегічної екологічної оцінки та внесення змін до деяких законодавчих актів спрямованих для забезпечення охорони навколишнього природного середовища під час планування суспільного розвитку та господарської діяльності із врахуванням пріоритетності факторів впливу на довкілля, в тому числі здоров'я населення, та забезпечення сталості екосистем у процесі прийняття стратегічних рішень.

Основні завдання стратегічної екологічної оцінки, що мають поетапно вирішуватись в наступні роки:

а) інтеграція екологічних цілей та пріоритетів, що пов'язані із забезпеченням сталого розвитку до розробки визначених документів державного планування;

б) узгодження процедур з проведення СЕО згідно з аналогічними процедурами держав Європейського Союзу на основі відповідних міждержавних угод, міжнародних конвенцій тощо;

в) поширення практики СЕО на місцеві проекти й програми;

г) удосконалення механізмів реалізації СЕО та контролю її ефективності.

2. Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів»

Документом передбачено введення тимчасово, строком на вісім років з дня набрання чинності Законом, заборони вивезення за межі митної території України в митному режимі експорту деревини паливної (товарна позиція

4401 згідно з УКТЗЕД). Окрім того, обсяг внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених не повинен перевищувати 25 мільйонів кубічних метрів на рік незалежно від обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених у попередньому році.

Документом також внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, згідно з яким штрафи за незаконну рубку і знищення лісових культур та молодняка підвищені в кілька разів (максимально до 600 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для посадових осіб). Кримінальний кодекс України доповнено статтею 201-1 «Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів необроблених».

За новою статтею запропоновано встановити покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років, а при повторному порушенні або за попередньою змовою групою осіб або службовою особою – на термін від п'яти до десяти років з конфіскацією майна. Штраф за статтею 246 ККУ «Незаконна порубка лісу» збільшений в 20 разів (до 1000-1500 неоподатковуваних мінімумів), а при повторному порушенні передбачено покарання до 5 років позбавлення волі. При цьому за незаконну рубку в заповідниках встановлено покарання у вигляді штрафу до 2000 мінімумів і до позбавлення волі на п'ять років.

Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів» (реєстр. № 5495), після підписання Президентом України, набуде чинності з 1 січня 2019 року.

3. Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо повноважень в галузі охорони навколишнього природного середовища»

Закони, до яких вносяться запропоновані зміни:

- "Про природно-заповідний фонд України"
- "Про екологічну мережу України".

4. Закон «Про внесення змін до статті 20-2 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища"»

Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, передбачається надати такі повноваження:

-формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, в галузі охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів;

-внесення пропозицій щодо визначення методик вимірювань, що є обов'язковими до використання уповноваженими підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери його управління, а саме його територіальних органів.

В соціальній сфері:

На восьмій сесії ВРУ був прийнятий ряд змін до законів, що стосуються соціальної сфери, більшість з них стосуються соціального захисту військовослужбовців, учасників антитерористичної операції і також безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях та членів їх родин:

1. Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту житлових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа».

Даним актом пропонується внести зміни до ряду законопроектів, якими визначити, що діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які досягли 16 років і перебувають на обліку внутрішньо переміщених осіб, мають право на поліпшення житлових умов, і соціальний квартирний облік за місцем їх обліку як внутрішньо переміщених осіб.

2. Закон «Про внесення зміни до статті 115 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" щодо призначення дострокової пенсії за віком членам сімей осіб, які загинули або померли внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності»

Даним законом до статті 115 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" додається пункт про те, що дружини (чоловіки), якщо вони не взяли повторний шлюб, діти, які стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття, і батьки, яким надано статус особи, на яку поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", мають право на пенсійне забезпечення - після досягнення чоловіками 55 років, жінками - 50 років та за наявності страхового стажу не менше 25 років у чоловіків і не менше 20 років у жінок".

3. Закон «Про внесення зміни до статті 12 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"»

За даним законом статті 12 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" матиме іншу редакцію, за якою у разі відсутності службового жилого приміщення військовослужбовці рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом і не перебувають у шлюбі, розміщуються безоплатно в спеціально пристосованих казармах у розташуванні військової частини, а сімейні - у сімейних гуртожитках.

Для військовослужбовців офіцерського складу у разі відсутності службового жилого приміщення військова частина зобов'язана орендувати житло для забезпечення ним військовослужбовців та членів їх сімей або за їх бажанням виплачувати грошову компенсацію за піднайом (найом) жилого приміщення.

4. Закон «Про внесення змін до статті 7 Закону України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні" щодо встановлення групи інвалідності»

Законом вносяться зміни до [статті 7](#) Закону України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні", а саме:

"У разі якщо особа, яка звертається для встановлення інвалідності, не може прибути на огляд (переогляд) до комісії за станом здоров'я, огляд (переогляд) проводиться за місцем її проживання (вдома), у тому числі за місцем проживання у стаціонарних установах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю";

"Особам, які звертаються для встановлення інвалідності, зумовленої наявністю анатомічних дефектів, інших необоротних порушень функцій органів і систем організму, у тому числі необоротною втратою (ампутацією) верхніх та/або нижніх кінцівок (їх частин), а також особам з інвалідністю, у яких строк переогляду настає

після досягнення пенсійного віку, встановленого [статтею 26](#) Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", відповідна група інвалідності встановлюється без зазначення строку повторного огляду (безстроково).

Дана норма також стосується учасників антитерористичної операції і також безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях. Переогляд з метою підвищення групи інвалідності таким особам відбувається на підставі особистої заяви особи з інвалідністю або її законного представника у разі настання змін у стані здоров'я і працездатності особи з інвалідністю або за рішенням суду".

5. Закон "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років"

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» з метою більш чіткого визначення категорій осіб, які мають право на реабілітацію, уточнення та визначення вживаних термінів.

З метою приведення процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років у відповідність до запропонованих змін до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні», передбачено також внесення відповідних змін до ряду законів України

6. Закон «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від

сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації»

Законопроект пропонується комплексний підхід щодо вдосконалення законодавства у сфері захисту дітей від сексуальних зловживань, а саме:

- Пропонується встановити чіткий мінімальний вік статевого повноліття, вдосконалити відповідальність осіб, які посягають на статеву свободу та недоторканість, честь та гідність дітей.

- Встановити відповідальність за вчинення насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом відносно неповнолітнього або неповнолітньої у вигляді позбавлення волі на строк від семи до дванадцяти років.

- Криміналізуються добровільні статеві зносини з особою, яка не досягла 16-річного віку, вчинені повнолітньою особою. Таким чином, встановлюється мінімальний вік статевого повноліття, що відповідає рекомендаціям Комітету ООН з прав дитини.

7. Закон «Про внесення зміни до статті 21-4 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу" щодо удосконалення окремих питань виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності іноземців або осіб без громадянства, які проходять військову службу у Збройних Силах України»

Даним законом визначається, що на іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах проходять військову службу у Збройних Силах України за контрактом, поширюються умови та порядок виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати

працездатності без встановлення інвалідності, передбачені для військовослужбовців - громадян України та членів їх сімей.

В сфері розвитку міст, інфраструктури:

- 1) Закон України про внесення змін до Розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання" щодо термінів застосування фінансових санкцій за порушення законодавства у сфері комерційного обліку теплової енергії та водопостачання та до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про житлово-комунальні послуги" щодо уточнення порядку введення в дію Закону
- 2) Постанова Верховної Ради України про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері містобудування
- 3) Закон України про внесення змін до деяких законів України щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг
- 4) Закон України про внесення зміни до пункту 9 розділу V "Прикінцеві положення" Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо продовження терміну прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт

Додаток 2. Не затверджені законопроекти, які можуть вплинути на покращення становища України

Важливі законопроекти, які не були затверджені на восьмій сесії парламенту:

В сфері екології:

1. № 7229 від 23.10.2017, "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення додаткових гарантій збереження лісів"

Проблема збереження лісів в Україні стоїть досить гостро, так загальна площа в Україні — понад 10 млн га, що становить 15,9 % її території.

В 2016 лісовою охороною виявлено 6 565 випадків незаконних рубок. У Державному агентстві лісових ресурсів України кажуть, що сума заподіяної шкоди лісу, склала 84,7 млн грн. Однак у добровільному порядку відшкодовано лише 4,6 млн грн., а це всього 5 %. Та насправді і такі цифри - далекі від реальності, адже це лише ті рубки, які зафіксовані у лісгоспах, що належать державі.

Мета: встановлення додаткових гарантій збереження лісів України як національного багатства держави, а також усунення двозначності трактування положень статті 122 Земельного кодексу України.

Проектом Закону пропонується внести зміни до Земельного кодексу України, встановивши, що зміна цільового призначення, в тому числі земельних ділянок, зайнятих лісами, що перебувають у державній чи комунальній власності, здійснюватиметься за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

- зазначена зміна цільового призначення ділянок провадитиметься переважно за рахунок площ, зайнятих чагарниками та іншими малоцінними насадженнями (**незалежно від того, з якою метою вони використовуватимуться**), за умови збереження на території адміністративно-територіальної одиниці, в межах якої знаходиться відповідна земельна лісова ділянка, оптимальної лісистості, та за результатами оцінки впливу на довкілля, яка провадитиметься у випадках, визначених законом.

Пропонується встановити, що вищевказані обмеження не будуть поширюватися на випадки зміни цільового призначення земельних лісових ділянок для таких суспільних потреб:

забезпечення національної безпеки і оборони; будівництво, капітальний ремонт, реконструкція та обслуговування лінійних об'єктів та об'єктів транспортної і енергетичної інфраструктури; розміщення іноземних дипломатичних представництв та консульських установ; розміщення та обслуговування об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин; будівництво захисних гідротехнічних споруд; будівництво та обслуговування нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, необхідних для їх експлуатації, споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва; створення міських парків, будівництво дошкільних навчальних закладів, майданчиків відпочинку, стадіонів та кладовищ; розташування об'єктів природно-заповідного фонду.

2. № 6439-д від 14.12.2017, "Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів"

Мета законопроекту:

Посилення державних гарантій для населених пунктів, які мають статус гірських та високогірних, покращення соціального захисту громадян України, які проживають в таких населених пунктах

Законопроектом пропонується:

- виокремити в окрему категорію високогірні населені пункти, які розташовані на висоті 600 метрів і вище над рівнем моря, за умови, що не менш як 50 % сільськогосподарських угідь у межах населеного пункту розташовані на схилах крутизною 20 градусів і більше;

- посилити державні гарантії соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських, зокрема: гарантування державою електрифікації гірських населених пунктів, встановлення пільг з плати за електроенергію, здійснення заходів щодо покращення екологічного стану таких територій, гарантування дотацій та субвенцій з Державного бюджету України відповідно до бюджетного законодавства тощо.

- визначити мету та основні принципи державної гірської політики;

- розробити та затвердити державну цільову програму розвитку гірських населених пунктів

- та ін.

Варто зазначити, що Фактично гірські райони мають перевагу перед рівнинними тільки за питомими показниками розвитку лісового господарства, частка якого у валовій доданій вартості в областях не перевищує 1% і не може забезпечувати економічне благополуччя місцевого населення. Труднощі з їх економічним розвитком зумовили проблеми зайнятості місцевого населення, серед яких особливо гострими є безробіття та гіпертрофована зовнішня трудова міграція. Кількість зареєстрованих безробітних у 6 зазначених гірських районах Карпат становить 3,2 тис. осіб, або 15,6% наявних найманих працівників; фактично ж їх значно більше.

3.№ 4835-д від 31.07.2017,"Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання використання побутових відходів як альтернативного джерела енергії"

Мета законопроекту: комплексне врегулювання питання поводження з побутовими відходами, удосконалення механізмів державного регулювання у сфері поводження з побутовими відходами.

Основні положення законопроекту:

Виробнику надається низка опцій яким чином він може реалізувати свою відповідальність за подальшу долю відходів з його продукції: самостійно, через організацію розширеної відповідальності виробника, через сплату відповідного екологічного податку. Якщо така відповідальність реалізовуватиметься першими двома шляхами, пропонується такі відходи повторно використовувати або ж здійснювати їх матеріальну утилізацію задля найбільш оптимального повернення відходів як ресурсноцінних матеріалів в народне господарство.

Побутові відходи після їх утилізації, якщо повторне використання неможливе, відправляються на інженерні споруди для їх остаточного розміщення – захоронення. І цей постулат теж віднайшов своє втілення - в законопроекті встановлена заборона захоронення побутових відходів не на полігонах твердих побутових відходах. Розуміючи всю складність реалізації цього припису заборона набуде чинності тільки з 2020 року – тобто створюється перехідний період для підготовки до застосування цієї норми, щоб вона не була мертвою.

Були введені нові визначення у сфері поводження з побутовими відходами, які деталізують і конкретизують ту чи іншу операцію – підготовку побутових відходів до повторного використання, різні види утилізації – матеріальну утилізацію, коли відходи стають внаслідок

утилізації вторинними матеріалами, або ж енергетичну утилізацію, коли відходи стають вторинними енергетичними ресурсами.

У ряді країн світу вже понад 15 років застосовують паливний спирт як домішку до світлих нафтопродуктів. При використанні 6-12% домішки спирту до бензину немає потреби змінювати конструкції двигунів автомобілів, збільшується октанове число моторного палива, що веде до зменшення енергетичних витрат при його виробництві, на 4-5% збільшується ККД двигуна та на третину зменшуються викиди шкідливих речовин в атмосферу.

Учені компанії Evion знайшли рішення, як добути з пластика базові складові й таким чином враз вирішити дві проблеми: і утилізувати відходи, і розробити альтернативне джерело енергії. Вони спроектували завод Envion Oil Generator (EOG), реактор якого в умовах вакууму проводить некаталічний низькотемпературний крекінг пластмас, розкладаючи полімери до більш коротко ланцюгових вуглеводів. На виході виходить суміш вуглеводів, що за своїми якостями нагадує нафту. При цьому відходи виробництва – кисень, невелика кількість вуглекислоти і невелика кількість вугільного шлаку.

4. 4968 від 13.07.2016 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо введення до 2023 року мораторію на вирощування генетично модифікованих сільськогосподарських рослин, виробництво, переробку, обіг, транзит та ввезення ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів»

Метою законопроекту є забезпечення прав та потреб громадян на використання генетично, біологічно та екологічно безпечної сільськогосподарської продукції.

Законопроектом запропоновано внести зміни до Закону України «Про державну систему безпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів», доповнивши статтею 23, якою до 1 січня 2023 року забороняється:

- промислове виробництво, переробка та введення в обіг ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, для цілей їх використання в харчових продуктах, харчових добавках, кормах, кормових добавках;
- вирощування сільськогосподарських рослин із застосуванням ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, у відкритих системах на підприємствах, установах та організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності, за винятком таких, що призначені для науково-дослідних цілей;
- ввезення на митну територію ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, для цілей їх використання в харчових продуктах, харчових добавках, кормах, кормових добавках, сільськогосподарських рослин із застосуванням ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, за винятком таких, що призначені для науково-дослідних цілей.

Набрання чинності мораторію відтермінується на 1 рік, оскільки цей час відводиться на експорт генетично модифікованих сільськогосподарських рослин та ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, для цілей їх використання в харчових продуктах, кормах, харчових та кормових добавках.

Також проектом Закону встановлюється адміністративна відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог щодо заборони вирощування генетично модифікованих сільськогосподарських рослин, промислового виробництва, введення в обіг, ввезення на митну територію України ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, для цілей їх використання в харчових продуктах, кормах, харчових та кормових добавках суб'єктом господарювання, що карається штрафом від 40 до 90 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та анулюванням ліцензії на здійснення господарської діяльності строком на 5 років.

За порушення вимог щодо експорту продукції із застосуванням ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, передбачено штраф від 50 до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Основною вимогою проекту Закону є зобов'язати акредитовані лабораторії провести експертизи щодо економічної доцільності, екологічної, біологічної, генетичної безпеки та користі для здоров'я людини ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, до 2023 року. Якщо висновки наукових експертиз обґрунтовано підтвердять безпечність впливу ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів, спростують негативний вплив ГМО на живі організми та навколишнє природне середовище, дія мораторію буде зупинена. А доки немає таких наукових висновків, немає підстав поширювати в Україні генетично модифіковані сільськогосподарські культури та промислове виробництво ГМО, здатних до самовідтворення або передачі спадкових факторів.

5.№ 4836 від 16.06.2016 , "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо оподаткування розміщення побутових відходів)"

В Україні склалася катастрофічна ситуація у сфері поводження з побутовими відходами. Щороку в країні утворюється 12-15 млн. тонн твердих побутових відходів (далі – ТПВ), які захоронюються на близько 6 тисячах полігонів та звалищ і близько 33 тисячах несанкціонованих сміттєзвалищ, площа яких співставна з площею такої країни як Кіпр. При цьому з року в рік спостерігається стійка тенденція до збільшення обсягів утворення ТПВ. Існуючі полігони та звалища переповнені, їхні кордони підійшли впритул до житлової забудови, 80-90% полігонів не відповідають елементарним вимогам екологічної безпеки.

Мета законопроекту:

Створення в Україні галузі утилізації побутових відходів та запровадження новітніх технологій.

Основні положення законопроекту:

Даним законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, а саме:

В ст. 14. Визначення понять додати наступні визначення:упаковка, виробник упаковки,відходи,організація розширеної відповідальності ,повторне використання ,матеріальна утилізація відходів

-введенням нового податку за виробництво й імпорт упаковки та товарів в упаковці, встановити його ставки та порядок сплати, а також ввести на законодавчому рівні поняття «упаковка».

Оплату податку передбачається зробити обов'язковою для суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво упаковки або товарів в упаковці на території України та/або імпортують упаковку (окремо або разом з товарами). Ставка податку визначається залежно від матеріалу, з якого виготовлено упаковку.

Також пропонується суб'єктам господарювання, які здійснюють виробництво упаковки або товарів в упаковці на території України та/або імпортують упаковку, які повторно використовують відходи упаковки або здійснюють їх матеріальну утилізацію самостійно чи через організацію розширеної відповідальності виробника, не сплачувати цей податок у разі, якщо обсяг випущеної ними упаковки окремо або ж упаковки в товарах дорівнює обсягу відходів упаковки, які були повторно використано чи матеріально утилізовано.

Згідно зі статтею 246 Податкового кодексу України ставки податку за розміщення відходів встановлюються залежно від класу небезпеки та рівня небезпечності відходів. У цій же статті наведено ставки екологічного податку залежно від класу небезпеки відходів.

Також пропонується віднести побутові відходи до класу малонебезпечних відходів (IV клас). Крім цього, пропонується збільшити ставку екологічного податку лише для побутових відходів. На всі побутові відходи, які не були утилізовані, пропонується збільшення ставки екологічного податку з метою стимулювання утилізації таких відходів.